

Пояснення до завдань з ГЕОГРАФІЇ пробного тестування «ЗІГЗАГ» - 2012 (без тем 11 класу)

1. **Г Степан Макаров**
Степан Макаров – російський океанограф 19 сторіччя, що вніс значний вклад у вивчення усіх океанів. Провів значні дослідження в Тихому океані у якості члена експедиції на кораблі "Вітязь".
Інші варіанти відповіді на запитання не підходять або за часом (Васко де Гама), або за змістом (Фаддей Беллінсгаузен – першовідкривач Антарктиди, а Олександр Колчак – дослідник полярних широт).
2. **Г 0° - 360°**
Азимут – це кут, відрхований від північного напрямку меридіана (магнітного або істинного) до напрямку на предмет, змінюється в межах від 0° до 360°.
3. **В Пагорби**
Бергштрихи (риски, що вказують вільним кінцем на зниження рельєфу) на даному фрагменті карти вказують нам на те, що представлена форма рельєфу – це пагорб.
4. **А 111,1 км**
Протяжність одного градуса за будь-яким меридіаном становить 111,1 км.
5. **В Горючі сланці**
Горючі сланці належать до групи горючих корисних копалин, а не до нерудних.
6. **В 760 мм ртутного стовпчика**
Нормальний атмосферний тиск на висоті 0 м та широті 45° складає 760 мм ртутного стовпчика.
7. **Б Спадає на 6° із кожною 1000 метрів**
Температура повітря в тропосфері з висотою спадає, адже повітря нагрівається від земної поверхні, а не «зверху». Величина термічного градієнту складає 6° на 1000 метрів.
8. **Г 3,5%**
У структурі гідросфери 96,5% становлять води Світового океану і лише 3,5 % - води суходолу.
9. **Б фізико-географічна секторність**
Секторність – це закономірна зміна кліматичних умов, рослинних співтовариств, тваринного світу, типів ґрунтів з віддаленням від океанічних узбереж у глиб материка. Основним фактором секторності слугує ступінь зволоження. Отже, саме явище секторності зумовлює збільшення континентальності повітря вглиб материка (яскравим прикладом цього може слугувати материк Євразія).
10. **А Тихий океан**
Тихий океан – найтепліший океан серед інших, бо його більша частина припадає на жаркі екваторіальні і тропічні пояси обох півкуль.
11. **Г Куросіо, Міжпасатна протитечія, Перуанська**
Тільки в цьому варіанті відповіді усі три з перерахованих течій знаходяться в Тихому океані.
12. **А Байкал**
З перерахованих озер лише Байкал має тектонічну улоговину. Тана – запрудне, Чад – залишкове, а Вінніпег – льодовикове озеро.
13. **В Герлаховскі-Штіт**
У цьому питанні для учнів прихована «пастка»: побачивши гору Говерла, яка є найвищою вершиною українських (!) Карпат, вони миттєво забувають про те, що гірська система Карпат розташована на території 7 країн. Насправді, найвищою вершиною Карпат є гора Герлаховскі(й)-Штіт (2655 м), розташована у Словачії.
14. **А Сельва**
Ліси Амазонії носять назву «сельва», у той час як пампа – це зона степів, а гілеї – вологі екваторіальні ліси Африки.
15. **А Вічнозелені екваторіальні ліси**
Саме ця природна зона підпадає під наведений опис. Індикатором цієї зони для учнів можуть слугувати червоно-жовті фералітні ґрунти, характерні тільки для екваторіальних лісів, і, звичайно, її географічне положення.
16. **В Південна Америка**

Пустеля Атакама – найсухіше місце світу – розташована на заході Південної Америки, на території Чилі. У деяких місцях цієї пустелі дощ випадає лише раз на декілька десятиріч.

17. **Г Анхель**
Водоспад Анхель, розташований у Південній Америці, має висоту 1054 м і є найвищим водоспадом у світі.
18. **В Південна Америка**
Південна Америка – найвологіший материк земної кулі. Над нею випадає вдвічі більше опадів, ніж над будь-яким іншим материком. Ця особливість клімату обумовлена циркуляцією повітряних мас. Над значною частиною материка панують вологі екваторіальні повітряні маси, при цьому велику роль відіграють південно-східні і північно-східні пасати, які «доставляють» вологі повітряні маси з Атлантичного океану.
19. **Б Дельта Ніл**
Завдання перевіряє знання учнями карти: на космічному знімку легко впізнати дельту річки Ніл.
20. **Г 1954**
Територія України остаточно сформувалася із приєднанням до неї Автономної Республіки Крим, що відбулося у 1954 році.
21. **В Нікопольське**
З представлених родовищ марганцеворудними є лише Нікопольське та Великотокмацьке; за запасами руд більшим із них є Нікопольське.
22. **Г екваторіальні**
Оскільки більша частина території України знаходиться в помірному поясі, найбільший вплив на її клімат чинять помірні повітряні маси, відчутний вплив арктичних та тропічних повітряних мас. Екваторіальні повітряні маси впливу на клімат країни майже не мають.
23. **Б Світізъ**
Світізъ — найглибше озеро України, а також найбільше за об'ємом прісноводне озеро в країні (0,18 км³). Його найбільша глибина – 58,4 м, належить до групи Шацьких озер.
24. **Г Чорноземи**
Відомий факт, що чорноземи – багатство України. Родючість чорнозему висока (6-9 % гумусу) і може бути ще збільшена при відповідних агрокультурних заходах, зокрема глибокій обробці.
25. **В Іволга, горлиця, строкатий дятел**
Лісостепова зона України відрізняється багатством птахів: дятли, сови, жайворонки, лелеки, куріпки, дрозди, іволги, горлиці та ін.
26. **В Вітер з високою температурою повітря і низькою відносною вологістю**
У цьому питанні важливо не переплутати сухувій із пиловою бурєю - сильним вітром, що видуває та переносить дрібні часточки ґрунту.
27. **В затока Сиваш**
Солоність Сивашу надзвичайно висока: від 22 ‰ (на півночі) до 87 ‰ (на півдні). Причина того, що Сиваш настільки сильно мінералізований, полягає у його мілководності (максимальна глибина – 3 м).
28. **Г США**
Станом на 2010 рік у США постійно мешкали за різними оцінками від 1 до 2 млн. українців, у Канаді – близько 1 млн., а у Бразилії – 50-350 тисяч. Росія ж належить до країн, де мешкає східна діаспора.
29. **В АР Крим**
АР Крим – це єдиний регіон України, де росіяни (58,3 %) чисельно переважають над українцями (24,3 %).
30. **А Вуглегірська**
Вуглегірська ТЕС має потужність 3600 МВт і є найбільшою тепловою станцією Донбасу.
31. **Г ляна**
Ляна промисловість, на відміну від інших представлених у питанні, орієнтується на сировину, а не споживача чи трудові ресурси, і тому розміщена у північних регіонах України (Рівненська, Житомирська області), де вирощують льон-довгунець.
32. **А Одеса, Вінниця, Суми**
Виробництво фосфатних добрив переважно тяжіє до районів споживання (бурякосіючі райони лісостепової зони). Найбільшими підприємствами є Вінницький та Сумський заводи. Центрами виробництва є також Костянтинівка (Донецька область) та Одеса.
33. **Б Донецький**

Під наведену спеціалізацію фактично підпадають два райони з переліку: Придніпровський і Донецький, проте характеристика «має найвищий рівень урбанізації в Україні» однозначно вказує нам на Донецький економічний район.

34. Б Лісостеп

Основними регіонами вирощування цукрових буряків є області Лісостепу, північного Степу, південної частини Полісся, найкращі умови для його вирощування склалися саме в Лісостепу.

35. Б Залізничний

Залізничний транспорт в Україні посідає друге місце за вантажообігом і перше за пасажирообігом.

36. Г

Літерою Г на карті позначена Бельгія – двонаціональна країна (більшу частину населення складають фламандці і валлони).

37. В Болівія

На відміну від Еквадору, Венесуели та Саудівської Аравії, Болівія не входить до складу ОПЕК (організації країн-експортерів нафти), адже вона не є великою нафтовидобувною країною.

38. Г Мають високі прибутки, але мають аграрно-сировинну спеціалізацію

Австралійський Союз разом з Канадою, Новою Зеландією та Південноафриканською республікою утворює так звану групу країн "переселенського капіталу", економічний розвиток яких здійснювався свого часу в основному завдяки вивозу до них капіталу ззовні. Характерною рисою цих країн є їх спільність з країнами, що розвиваються, в галузях народногосподарської спеціалізації: гірничодобувна, сільськогосподарська (аграрно-сировинна спеціалізація). Але, на відміну від останніх, виробництво країн "переселенського капіталу" базується на сучасних технологіях і високому рівні продуктивності праці.

39. Г МАГАТЕ

Міжнародна агенція з атомної енергії, або МАГАТЕ, є провідним світовим міжнародним урядовим форумом науково-технічної співпраці в області мирного використання ядерної технології.

40. А Бразилія

Чергове питання, де неуважні учні можуть потрапити у заздалегідь розставлену «пастку». Шукаючи відповідь на це питання, учні відразу відкидають варіанти «Бразилія» та «Аргентина», тому що ці країни знаходяться у Південній Америці, а Франція – у Європі. Проте, насправді, найдовший сухопутний кордон Франція має із Бразилією завдяки своєму південноамериканському володінню – Французькій Гвіані. Він дорівнює 673 км, а наступний за ним франко-іспанський кордон на 50 км коротший.

41. В Росія

«Велику сімку» складають такі країни як Великобританія, Італія, Канада, Німеччина, США, Франція та Японія.

42. А

Літерою А на карті Європи позначена Франція, де у 2010 р. частка атомної енергетики складала аж 74% — максимально припустима з точки зору стабільності енергосистеми.

43. 1 Хмельницька – В Нетішин

2 Рівненська – Д Кузнецовськ

3 Південноукраїнська – Б Південноукраїнськ

4 Запорізька – А Енергодар

Завдання перевіряє знання міст, в яких розміщені чотири діючі атомні електростанції України.

44. 1 Північна – Г м. Челюскін

2 Південна – Б м. Піай

3 Західна – Д м. Рока

4 Східна – А м. Дежньова

Завдання перевіряє знання учнями крайніх точок материків.

45. 1 Тиск – Б міліметри ртутного стовпчика

2 Опади – Д міліметри

3 Хмарність – Г бали

4 Відносна вологість – В відсотки

У цьому завданні учням пропонується поєднати погодні показники та одиниці їх вимірювання, що перевіряє знання з теми «Атмосфера».

46. 1 США – Б країна «великої сімки»

2 Китай – А країна з плановою економікою

3 Вірменія – Г країна перехідної економіки

4 Ефіопія – Д найменш розвинена країна

Завдання спрямоване на перевірку засвоєння учнями типології країн світу.

47. 1 – Г Норвезьке

2 – Б Баренцове

3 – А Лаптевих

4 – В Чукотське

Завдання спрямоване на перевірку знань з теми «Північний Льодовитий океан», а саме розташування об'єктів.

48. 1 – Б Тропосфера

2 – Г Стратосфера

3 – В Мезосфера

4 - А Екзосфера

Завдання спрямоване на перевірку знань з теми «Будова атмосфери».

49. 1 – Г

2 – А

3 – Б

4 – В

Площі областей України розподіляються таким чином: Кіровоградська – 24,6 тис. км², Харківська – 31,4 тис. км², Чернігівська – 31,9 тис. км², Одеська – 33, 3 тис. км² (Одеська область – найбільша в Україні).

50. 1 – Г Велика «Вісімка»

2 – А СНД

3 – В НАТО

4 – Б ООН

Ці міжнародні організації нараховують таку кількість держав-учасниць: Велика «Вісімка» - 8; СНД – 9 (де-юре), НАТО – 28, ООН – 193.

51. 2) вулканізм

3) складкоутворення

6) землетруси

Вказані процеси є ендегенними (внутрішніми), тобто їхньою рушійною силою є внутрішнє тепло Землі.

52. 1) Чад

3) Ейр

4) Балхаш

Безстічні називають озера, з яких не витікає жодної річки. Безстічні озера, як правило, знаходяться в середині континенту, далеко від океану. Як правило, хоча і не завжди, вони солоні.

53. 3) Україна

4) Білорусь

6) Казахстан

Усі ці країни на момент розпаду СРСР мали на своїй території ядерну зброю, але за часів незалежності передали її Російській Федерації. На даний момент з колишніх країн СРСР лише Російська Федерація володіє ядерною зброєю.

54. 2) титан

3) свинець

6) мідь

Марганець та залізо належать до чорних металів, мармур – нерудна корисна копалина, а титан, свинець і мідь – кольорові метали.

55. 63° 27'

22 червня – день літнього сонцестояння, Сонце перебуває в зеніті над Північним тропіком - 23°27' пн.ш., відповідно для Харкова (50° пн.ш.) висота Сонця буде дорівнювати:

$90^\circ - (50^\circ - 23^\circ 27') = 63^\circ 27'$

56. 4000 км

Спочатку вирахуємо відстань у градусах між пунктами, з якого вирушає корабель і в який він прямує:

$71 - 35 = 36^\circ$.

Помножимо цю відстань на величину 1° по меридіану (111, 1 км):

$36 \cdot 111,1 = 4000$ км.